

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Hankeavustukset kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyyn ja niihin puuttumiseen perusopetuksessa

Projektunderstöd för insatser inom den grundläggande utbildningen för att förebygga och ingripa i mobbning och våld

Tanja Väänänen
Jukka Vetoniemi
Christine Söderek
Laura Francke
Matti Ranta

Iltapäivän ohjelma

Infotilaisuus kestää klo 15 – 16, **tilaisuus nauhoitetaan. Tallenne ja diat löytyvät tilaisuuden jälkeen tilaisuuden tapahtumasivulta.**

- Valtionavustuksen taustoja (opetusneuvos, yksikön päällikkö Laura Francke)
- Tietoa hankeavustuksesta suomeksi ja ruotsiksi (opetusneuvokset Tanja Väänänen, Jukka Vetoniemi, Laura Francke ja Christine Söderek)
- Tietoa valtionavustusten hakemisesta (opetusneuvos Matti Ranta)
- Esitysten jälkeen aikaa kysymyksille

Haun kuvaus

- Hanke voidaan toteuttaa opetuksen järjestäjien yhteistyöhankkeena tai yksittäisen opetuksen järjestäjän hankkeena.
- Kehittämis- ja yhteistyöhankkeissa vahvistetaan omaa sekä alueellista työtä näiden ilmiöiden parissa.
- Avustusta kohdennetaan koulun henkilöstön tietopohjan ja osaamisen vahvistamiseen sekä paikallisten ja alueellisten hyvien käytänteiden ja toimintamallien kehittämiseen ja juurruttamiseen osaksi kouluyhteisön rakenteita.
- Avustusta voidaan kohdentaa alueellista toimintaa koordinoivan, kehittävän ja toteuttavan henkilön palkka- ja toimintakuluihin.
- Koordinaattoritoiminnalla vahvistetaan paikallista ja alueellista osaamista.

Tavoitteet 1/2

- Jaettavalla valtionavustuksella on tarkoitus edistää hallitusohjelman mukaisia toimia turvata jokaisen lapsen oikeus turvalliseen oppimisympäristöön omassa koulussaan.
- Tavoitteena on kehittää ja jalkauttaa toimintatapoja ja -malleja, joiden avulla näitä ilmiöitä voidaan
 1. Ennaltaehkäistä
 2. Puuttua tehokkaasti ja saada katkaistua pitkittyneitä ja vakavia tapauksia
- Tavoitteena on myös edistää kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyn ja puuttumisen eteen tehtävien toimien yhtenäisyyttä ja vaikuttavuutta perusopetuksessa sekä vahvistaa alueellista koordinaatiota.

Tavoitteet 2/2

- Jokaiseen hankkeeseen on sisällytettävä kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ennaltaehkäisy ja niihin puuttuminen sekä monialaisen yhteistyön vahvistaminen.
- Hankesuunnitelmassa voi hyödyntää lisäksi seuraavia tavoitealueita:
 - ☐ Turvallisen ja yhteisöllisen toimintakulttuurin edistäminen koulussa
 - ☐ Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen
- Hakutiedotteesta löytyy tarkempi esimerkkilistaus tavoitealueista, joita voi hyödyntää

Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ennaltaehkäisy ja niihin puuttuminen

- psykologisen turvallisuuden vahvistaminen kouluyhteisössä
- koulun turvallisen toimintakulttuurin jatkokehittäminen
- opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelmaan pohjaavan työn kehittäminen kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn ja puuttumiseen
- suunnitelmallisen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön kehittäminen
- konkreettisten ennaltaehkäisevien toimintatapojen kehittäminen
- hyvien käytänteiden ja toimintamallien jakaminen ja juurruttaminen osaksi rakenteita
- koulun henkilöstön tietopohjan ja osaamisen vahvistaminen
- huomioidaan myös eri kiusaamisilmiöt kuten esimerkiksi syrjivä kiusaaminen ja nettikiusaaminen
- yksinäisyyden, ulkopuolisuuden ja ostrakismin vähentäminen

Monialaisen yhteistyön vahvistaminen

- koulun sisällä koulun henkilöstön ja opiskeluhuoltopalvelujen ammattilaisten kanssa
- koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa kuten esimerkiksi nuorisotoimen, vapaa-ajan toiminnan (seurat, yhdistykset jne.) tai hyvinvointialueiden kanssa
- koulujen, sosiaalihuollon palvelujen ja poliisin kesken tehtävä yhteistyö
- etenkin pitkittyneiden ja vakavien tapauksien katkaisemiseksi/lopettamiseksi

Kuka voi hakea

- Joko yksittäinen opetuksen järjestäjä tai useat opetuksen järjestäjät yhteishankkeena
- Avustusta voidaan myöntää vain kunnille, kuntayhtymille tai muille opetuksen järjestäjille, joilla on joko velvollisuus tai lupa perusopetuksen järjestämiseen tai oppilaitoksen ylläpitämiseen.
- Mikäli avustusta haetaan yhteishankkeelle, yksi yhteishanke hakee avustusta yhdellä hakemuksella. Avustuksen päähakijayhteisönä toimii verkoston koordinaattoriksi valittu hakukelpoinen opetuksen järjestäjä.
- Toimijat, jotka eivät ole hakukelpoisia, kuten esim. järjestöt, yliopistot/korkeakoulut, harrastusorganisaatiot, yritykset ja yhdistykset voivat olla hankkeissa mukana palveluntarjoajina.
- Valtion oppilaitokset voivat olla valtionavustusta saavissa hankkeissa mukana (hakulomakkeen kenttä "Muut yhteistyökumppanit"), mutta ne eivät voi olla valtionavustuksen hakijana tai yhteishankkeen osapuolena.

Hankkeissa kannattaa huomioida muun muassa

- toimenpiteet alueellisen monialaisen yhteistyön kehittämiseksi ja vakiinnuttamiseksi
- hanketoiminnan oppilaskeskeisyys ja oppilaiden sekä huoltajien osallistaminen
- hankkeen tulosten ja tuotosten hyödynnettävyys ja toimenpiteet niiden levittämiseksi
- hankkeen tulosten ja tuotosten ylläpito ja kehittäminen avustuksen käyttöajan jälkeen
- kaksikielinen yhteishanke
- alueellinen laajuus ja kattavuus
- Lisää arviointikriteerejä löytyy hakutiedotteessa

Haettava rahoitus ja rahoituskausi

- Opetushallitus asettaa haettaviksi valtionavustusta noin 4,8 miljoonaa euroa kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyyn ja puuttumiseen perusopetuksessa.
- Valtionavustusta myönnetään enintään 95 % hankkeen kokonaismenoista, joten hankkeen omarahoitusosuus on vähintään 5 %.
- Avustuksen käyttöaika alkaa avustuspäätösten hyväksymisen jälkeisenä päivänä ja päättyy 31.07.2027.
- Huomioi, että avustukset myönnetään sillä ehdolla, että eduskunta hyväksyy vuoden 2025 valtion talousarviossa tarkoitukseen varatun määrärahan.

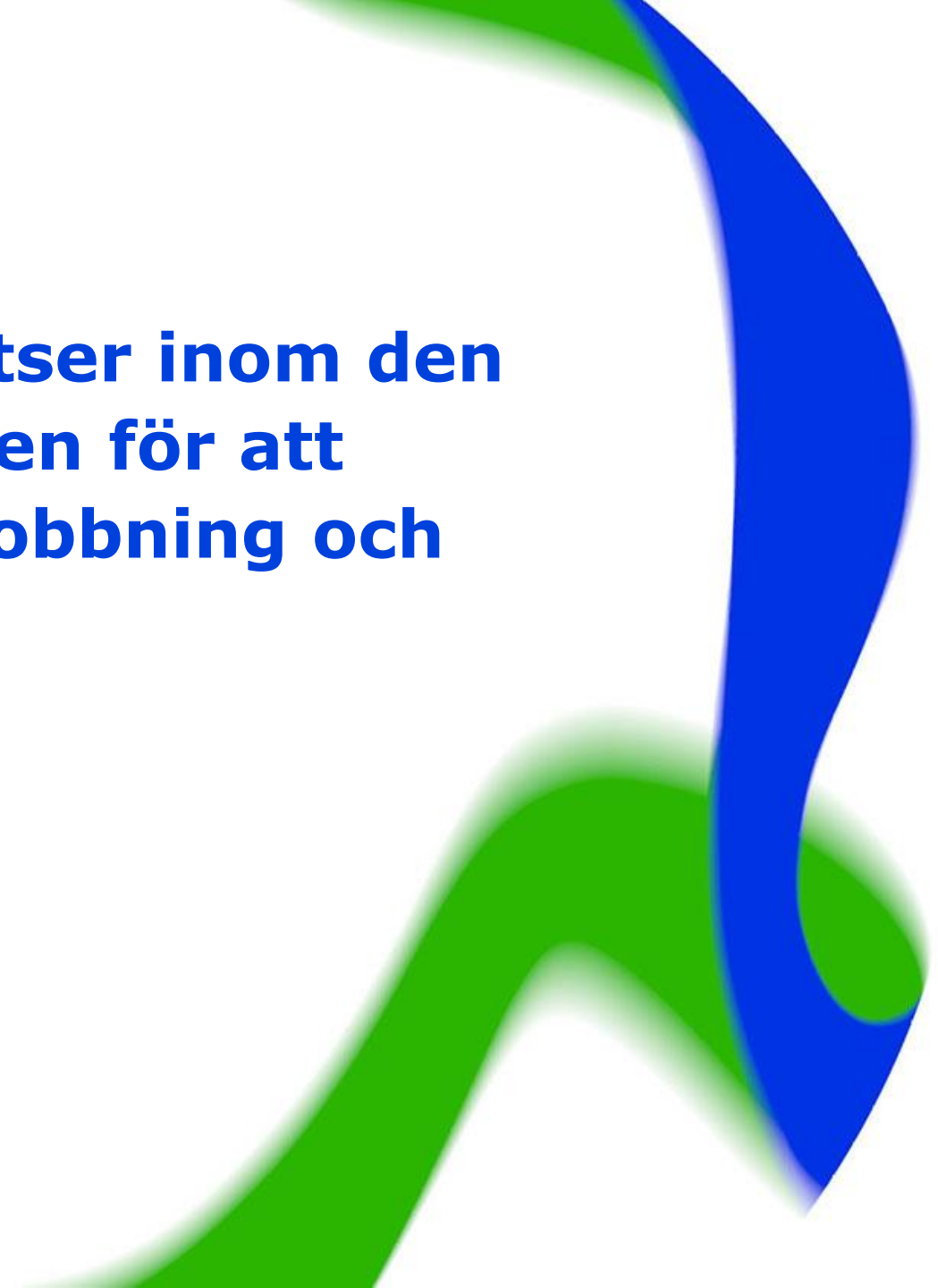
Tärkeitä päivämääriä

- Haku auki 19.12.2024 – **12.2.2025 klo 16:15**
- Päätökset pyritään tekemään **31.3.2025** mennessä
- Hankekausi päättyy **31.7.2027**

Koulutuskokonaisuus

- Opetushallitus tukee avustuksen saaneita hankkeita maksuttomalla täydennyskoulutuskokonaisuudella kiusaamisen, syrjinnän, häirinnän ja väkivallan ennaltaehkäisyssä ja puuttumisessa sekä turvallisen toimintakulttuurin rakentamisessa hankekauden aikana. Täydennyskoulutuskokonaisuuden alussa on myös mahdollisuus tutustua jo olemassa oleviin malleihin, kuten esimerkiksi Etelä-Karjalan malliin.

Projektunderstöd för insatser inom den grundläggande utbildningen för att förebygga och ingripa i mobbning och våld

Beskrivning av ansökan

- Understöd beviljas utvecklingsprojekt som anordnare av grundläggande utbildning ordnar.
- Projektet kan förverkligas som ett samprojekt mellan flera utbildningsanordnare eller som en enskild utbildningsanordnares projekt.
- Utvecklings- och samprojekten syftar till att stärka det egna och det regionala arbetet med dessa fenomen.
- Understödet är inriktat på att stärka kunskapsbasen och kompetensen hos skolans personal och på att utveckla och införa lokala och regionala goda rutiner och handlingsmodeller i skolans strukturer.
- Understödet kan användas för löne- och verksamhetskostnader för en person som samordnar, utvecklar och förverkligar regional verksamhet.
- Genom samordningen stärks den lokala och regionala kompetensen.

Syfte 1/2

- Avsikten med understödet är att främja åtgärder som enligt regeringsprogrammet ska vidtas för att trygga varje barns rätt till en trygg lärmiljö i den egna skolan.
- Syftet är att stödja, utveckla och införa rutiner och modeller inriktade på
 - att förebygga
 - att ingripa effektivt och avbryta utdragna och allvarliga fall
- Därtill är syftet med understödet att främja enhetligheten och effekten av de åtgärder som vidtas för att förebygga och ingripa i mobbning och våld

Syfte 2/2

- Följande målområden kan utnyttjas i projektplanen. I varje projekt bör förebyggande och ingripande i mobbning, trakasserier och våld samt att stärka det sektorsövergripande samarbetet ingå.
- I projektplanen kan utöver detta utnyttjas följande områden:
 - Främja en trygg och gemenskapsfrämjande verksamhetskultur i skolan
 - Stärka elevernas och vårdnadshavarnas delaktighet
- Flera exempel för varje målområde hittas i ansökningsmeddelandet

Förebygga och ingripa i mobbning, trakasserier och våld

- stärka den psykiska tryggheten i skolan
- vidareutveckla skolans trygga verksamhetskultur
- vidareutveckla arbetet utgående från de planer för förebyggande av och ingripande i mobbning, trakasserier och våld som ingår i utbildningsanordnarnas elevvårdsplaner
- vidareutveckla det systematiska likabehandlings- och jämställdhetsarbetet
- utveckla konkreta förebyggande åtgärder
- dela goda rutiner och verksamhetsmodeller och införliva dem i strukturerna
- stärka kunskapsbasen och kompetensen hos skolans personal
- beakta även olika mobbningsfenomen, till exempel diskriminerande mobbning och nätmobbning
- minska ensamhet, utanförskap och utfrysning

Stärka det sektorsövergripande samarbetet

- i skolan med skolans personal och elevvårdstjänsternas personal
- med aktörer utanför skolan, till exempel med ungdomsväsendet, fritidsverksamheten (klubbar, föreningar etc.) eller välfärdsområdena
- samarbetet mellan skolan, socialvårdstjänsterna och polisen
- särskilt för att avbryta/avsluta utdragna och allvarliga fall

Vem kan söka

- Ansökan kan antingen göras av en enskild utbildningsanordnare eller av flera utbildningsanordnare tillsammans i ett samprojekt.
- Understöd kan beviljas utbildningsanordnare, såsom kommuner, kommunförbund eller andra utbildningsanordnare, som antingen har skyldighet eller tillstånd att ordna grundläggande utbildning eller att driva en läroanstalt.
- Om det är frågan om ett samprojekt ansöker deltagarna i nätverket, det vill säga samprojektet, om understöd med en gemensam ansökan. Den stödberättigade utbildningsanordnare som utsetts till nätverkets samordnare ska fungera som huvudansvarig sökande.
- Aktörer som inte är behöriga att söka, till exempel organisationer, universitet/högskolor, hobbyorganisationer, företag och föreningar kan delta i projekten som tjänsteleverantörer (fältet "Övriga samarbetspartner" på ansökningsblanketten och fältet "Tjänster" i projektets kostnads kalkyl).
- Statliga läroanstalter får delta i projekt som får statsunderstöd (fältet "Övriga samarbetspartner" på ansökningsblanketten), men de får inte vara sökande eller part i ett samprojekt.

Det lönar sig att beakta följande i projekten:

- åtgärder för att utveckla och etablera det regionala sektorsövergripande samarbetet
- projektverksamheten är elevcentrerad och elever och vårdnadshavare är delaktiga
- resultatens och produkternas användbarhet och åtgärder för att sprida dem
- hur projektets resultat och produkter upprätthålls och utvecklas efter att understödets användningstid gått ut
- tvåspråkiga samprojekt
- projektets regionala omfattning och täckning

Flera bedömningskriterier finns i ansökningsmeddelandet

Finansiering som kan sökas och finansieringsperioden

- Utbildningsstyrelsen utlyser ett statsunderstöd på cirka 4,8 miljoner euro för insatser som görs inom den grundläggande utbildningen för att förebygga och ingripa i mobbning, trakasserier och våld.
- Understödet beviljas för maximalt 95 procent av projektets totala kostnader, så projektets självfinansieringsdel ska vara minst 5 procent.
- Användningstiden för understödet börjar dagen efter att bidragsbesluten fattats och slutar den 31 juli 2027.
- Observera att understöden beviljas under förutsättning att riksdagen godkänner det anslag som reserverats för ändamålet i 2025 års statsbudget.

Viktiga datum

- Understödet kan sökas 19.12.2024-**12.2.2025 kl. 16:15.**
- Målet är att besluten fattas senast den **31.3.2025.**
- Projekttiden avslutas **31.7.2027.**

Fortbildningshelhet

- Under projektiden stöder Utbildningsstyrelsen de projekt som fått understöd med ett avgiftsfritt fortbildningspaket för insatser inriktade på att förebygga och ingripa i mobbning, diskriminering, trakasserier och våld och på att skapa en trygg verksamhetskultur. I början av fortbildningspaketet ges deltagarna även möjlighet att sätta sig in i befintliga modeller, till exempel Södra Karelens modell.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos/Tack

